

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे- २०२२

सत्र – ५

विषय:- भारताचे परराष्ट्र धोरण (भाग -१) (PC – 501)

दिनांक : २७/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु.२.०० ते. दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ भारताच्या परराष्ट्र धोरणाची मूलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा.
  - १.२ अलिप्ततावादाचे भवितव्य सांगून अलिप्ततावादाचे औचित्य स्पष्ट करा.
  - १.३ भारत-अमेरिका संबंध पुढील मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट करा -अ) काश्मीरचा प्रश्न ब) दहशतवाद
  - १.४ भारत-रशिया सहकार्यावर टिपण तयार करा.
  - १.५ भारत आणि युरोपियन संघ यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
  - १.६ भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे मूल्यमापन करा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
  - २.२ भारत-अमेरिका अणू कराराद्वारे भारताला होणारे फायदे स्पष्ट करा.
  - २.३ भारत-रशिया मैत्री करारावरील आक्षेप लिहा.
  - २.४ युरोपियन संघाची उद्दिष्टे लिहा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ भारताने अलिप्ततावाद स्वीकारण्याची कारणे
  - ३.२ पंचशील तत्त्वे
  - ३.३ भारत आणि अमेरिका यांच्यातील शीतयुद्धोत्तरकालीन प्रश्न
  - ३.४ भारत-रशिया अंतराळ क्षेत्रातील सहकार्य

Translation in English
Sub: Indian Foreign Policy (Part - I) (PC-501)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
  - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Explain the basic principles of Indian foreign policy.
- 1.2 Explain the future and relevance of non-alignment.
- 1.3 Explain Indo-USA relations on following points – a) Kashmir Issue b) Terrorism
- 1.4 Prepare a note on Indo-USSR co-operation.
- 1.5 Explain the relations between India and European community.
- 1.6 Evaluate Indian foreign policy.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Explain the objectives of foreign policy.
- 2.2 Explain the benefits of Indo-USA Nuclear Agreement to India.
- 2.3 Write the objections on Indo-USSR Friendship Treaty.
- 2.4 Write the objectives of Federation of European Community.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Reasons of accepting Non-alignment by India.
  - 3.2 Panchsheel Principles
  - 3.3 Indo-USA relationship : Issues after cold-war period.
  - 3.4 Indo-USSR co-operation on space research.
-